

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 55, 65403 ΚΑΒΑΛΑ
ΤΗΛ.: 2510 222942, FAX: 2510 231505
E-mail: geoteeam@otenet.gr
Web site: www.geotee-anmak.gr
Πληροφορίες: Αμπελίδης Θεόδωρος

Καβάλα, 11-9-2017

Αριθ. Πρωτ: 473

Προς: -Υπουργό Αγρ. Ανάπτυξης και Τροφίμων
-Βουλευτές Π.Ε. Καβάλας και Δράμας
-Διοικητή Πυροσβεστικής

Κοιν.: -ΟΠΕΚΕΠΕ
-Δ.Σ. ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
-Παραρτήματα ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
-Μέλη του Παραρτήματος

**Θέμα: «Προβλήματα από τις καύσεις υπολειμμάτων καλλιεργειών στα Τενάγη Φιλίππων
– Προτεινόμενες ενέργειες»**

Τα Τενάγη των Φιλίππων αποτελούν έκταση 100.000 στρεμμάτων περίπου. Πρόκειται για μία πεδινή καλλιεργούμενη έκταση που αποτελεί τεράστιο φυσικό κεφάλαιο της περιοχής και μνημείο της φύσης. Είναι ο μεγαλύτερος τυρφώνας των Βαλκανίων και ο 5^{ος} μεγαλύτερος στον πλανήτη με μέγιστο βάθος που φτάνει τα 300 μέτρα, πρόκειται δε για το 3^ο πιο παχύ στρώμα τύρφης στον κόσμο το οποίο έχει έκταση 55 km². Η τύρφη των Φιλίππων είναι ελαφρώς αλκαλική, χαρακτηριστικό επιθυμητό για την ανάπτυξη των καλλιεργειών. Για αυτό άλλωστε και τα εδάφη αυτά είναι γόνιμα και παραγωγικά.

Λίγα χρόνια όμως μετά την αποξήρανση τους τα Τενάγη Φιλίππων άρχισαν να αντιμετωπίζουν τα πρώτα τους προβλήματα. Η συνίζηση της τύρφης, σε συνδυασμό με τις καύσεις των καλαμιών από τους αγρότες και η φυσική οξειδωση της από τον ατμοσφαιρικό αέρα, προκάλεσαν την υποχώρηση του επιπέδου ορίζοντα των Τεναγών προκαλώντας έντονη ανισοψία. Η ανισοψία αυτή που σήμερα, σύμφωνα με μελέτες, έχει ξεπεράσει τα 6,5 μέτρα έχει προκαλέσει πολλαπλά προβλήματα στους αγρότες της περιοχής. Έτσι, σε υγρές και βροχερές περιόδους έχουμε παρατεταμένες πλημμύρες στα Τενάγη που εμποδίζουν τη σπορά για μήνες, ενώ σε περιόδους ξηρασίας, όπως αυτή που τώρα διανύουμε, δεν μπορεί να εφαρμοστεί η υπάρδευση των καλλιεργειών με συνέπεια τη μεγάλη απώλεια της παραγωγής τους.

Η καύση των υπολειμμάτων των καλλιεργειών στα Τενάγη Φιλίππων, πέραν του ότι επιτείνει τα προβλήματα της συνίζησης και μεγαλώνει την υπάρχουσα ανισοψία, αφού μαζί με τα υπολείμματα της καλλιέργειας καίγεται και το επιφανειακό στρώμα της εδαφικής τύρφης, δεν προσφέρει κανένας όφελος στους αγρότες. Αντιθέτως, όπως έχει στοιχειοθετηθεί από έγκριτους επιστήμονες σε ημερίδες που διοργάνωσε το ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Αν. Μακεδονίας (περισσότερες λεπτομέρειες στο <http://www.geotee-anmak.gr/default.asp?contentID=75> και στο <http://www.geotee-anmak.gr/default.asp?contentID=81>) η καύση αυτή καταστρέφει το έδαφος προκαλώντας πλημμύρες, εξαερώνει τα λιπάσματα των αγροτών, μειώνει την παραγωγικότητα των εδαφών των Τεναγών,

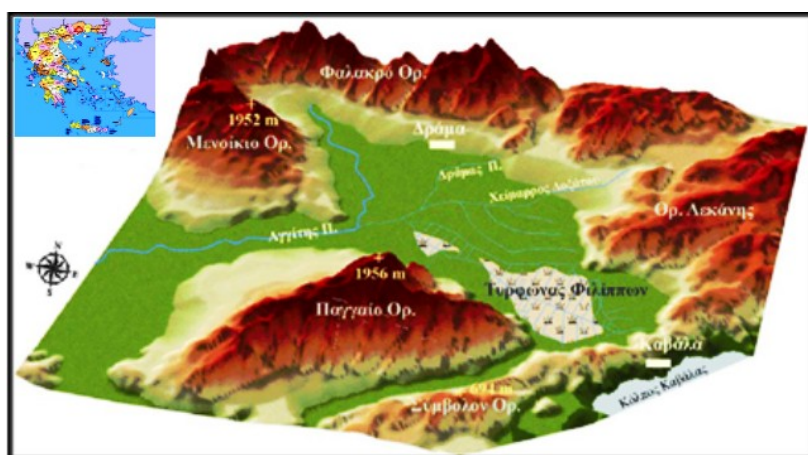
δεν καταπολεμάει τα έντομα και τα παθογόνα του εδάφους και προκαλεί μεγάλα αναπνευστικά προβλήματα στους κατοίκους της περιοχής και στη δημόσια υγεία (κα Μπουσμουκίλια Σταυρούλα πρώην Δ/ντρια Πνευμονολογικής κλινικής Γ.Ν. Καβάλας), πέραν των ατυχημάτων και των καταστροφών που έχουν προκληθεί στο παρελθόν από τις πυρκαγιές σε περιουσίες των κατοίκων της περιοχής (σε οχήματα, μηχανήματα κ.α.). Άλλωστε για αυτούς τους λόγους η υπάρχουσα νομοθεσία (Κώδικες Ορθής Γεωργικής Πρακτικής) απαγορεύει αυστηρώς την καύση των υπολειμμάτων των καλλιεργειών στα Τενάγη Φιλιππων και σε άλλα οργανικά εδάφη καθώς και σε περιοχές Natura (αεροδρόμιο Χρυσούπολης) κάθε εποχή του έτους με κυρώσεις στους παραβάτες αγρότες, που αφορούν κυρίως τη μικρή μείωση των επιδοτήσεων που λαμβάνουν από τον ΟΠΕΚΕΠΕ.

Για αυτό το λόγο από το 2012 το ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Ανατολικής Μακεδονίας σε συνεργασία με τον Δήμο Καβάλας, την Π.Ε. Καβάλας τις κατά τόπους Πυροσβεστικές Υπηρεσίες, τον ΟΠΕΚΕΠΕ και άλλους φορείς και υπηρεσίες στα πλαίσια της κοινωφελούς εργασίας, ξεκίνησε μια συντονισμένη εκστρατεία ενημέρωσης αρχικά των αγροτών και των κατοίκων της περιοχής και στη συνέχεια προχώρησε στην καταγραφή των καμένων εκτάσεων για την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων από τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Στα πλαίσια αυτής της εκστρατείας εκδόθηκαν και διανεμήθηκαν σε κάθε σπίτι ενημερωτικά φυλλάδια, αφίσες, διαφημιστικά μηνύματα σε εφημερίδες και τηλεοράσεις, έγιναν ημερίδες ενημέρωσης από έγκριτους επιστήμονες κ.α., λειτούργησαν συνεργεία καταγραφής των καμένων εκτάσεων με εύρεση τους μέσα από το αρχείο του ΟΠΕΚΕΠΕ για την επιβολή κυρώσεων στους παραγωγούς που κάηκαν τα χωράφια τους.

Η εκστρατεία αυτή είχε μεγάλη επιτυχία και εξάλειψε ουσιαστικά αυτή τη λανθασμένη πρακτική ορισμένων αγροτών τα επόμενα χρόνια. Η προσπάθεια αυτή συνεχίστηκε και τα επόμενα χρόνια με μειωμένες δράσεις λόγω της έλλειψης οικονομικών πόρων, μέσων και προσωπικού από όλους τους φορείς. Κάθε χρόνο όμως γινόταν από το ΓΕΩΤ.Ε.Ε. μια σύσκεψη συντονισμού των δράσεων όλων των εμπλεκόμενων φορέων και κάποιες εκδηλώσεις ενημέρωσης των αγροτών. Την περσινή χρονιά όμως η διοίκηση του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Αν. Μακ. όπως και οι κατά τόπους πυροσβεστικές υπηρεσίες βλέποντας να αναβιώνει σε μεγάλο βαθμό αυτή η λανθασμένη πρακτική των αγροτών συγκάλεσαν στις 15/11/2016 σύσκεψη όλων των εμπλεκόμενων φορέων, όπου για μια ακόμα φορά συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν τα μέτρα και οι δράσεις που πρέπει να γίνουν και οι οποίες καταγράφηκαν γραπτώς σε σχετικό ενημερωτικό έγγραφο, προκειμένου ο κάθε φορέας να αναλάβει το μέρος των δράσεων που του αναλογεί. Δυστυχώς όμως η ανταπόκριση των εμπλεκόμενων φορέων ήταν πολύ μικρή και έτσι πέρσι για πρώτη χρονιά μετά από χρόνια, τα Τενάγη Φιλιππων μετατράπηκαν λόγω των ανεξέλεγκτων πυρκαγιών σε μια Βιομηχανική Περιοχή ως προς τους εκπεμπόμενους αέριους ρύπους, προκαλώντας ξανά και όλες τις ανωτέρω ζημιές που σας περιγράψαμε στα Τενάγη. Φωτεινή εξαίρεση αποτέλεσε το τμήμα Πολιτικής Προστασίας της Π.Ε. Δράμας που συνέχισε και πέρσι αλλά και φέτος τις προσπάθειες ενημέρωσης των αγροτών τουλάχιστον της Δράμας.

Τη φετινή χρονιά και μετά την αύξηση του πληθυσμού του διαβρωτικού εντόμου του καλαμποκιού στα Τενάγη Φιλιππων που προκαλεί σοβαρές ζημιές στην καλλιέργεια, διαδόθηκε λανθασμένα η φήμη ότι φέτος θα κάψουν μαζικά όλοι οι αγρότες της περιοχής τα υπολείμματα της καλλιέργειας για την καταπολέμηση αυτού του εντόμου. Αυτή η πρακτική όμως δεν θα έχει αποτέλεσμα στην καταπολέμηση του εντόμου σύμφωνα με την βιολογία του εντόμου και τις διάφορες έρευνες που έχουν γίνει και έχουν παρουσιαστεί στις ημερίδες του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. ενώ θα έχει και όλες τις άλλες δυσμενείς επιπτώσεις που οι έγκριτοι επιστήμονες περιγράφουν στις εισηγήσεις τους που είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του ΓΕΩΤ.Ε.Ε..

Να σας υπενθυμίσουμε το γεγονός ότι τα Τενάγη Φιλιππων και γενικότερα η λεκάνη της Δράμας είναι μορφολογικά μια περικλειστή περιοχή που περιβάλλεται από μεγάλους ορεινούς όγκους. Η τοπογραφία αυτή σε συνδυασμό με τη χαμηλή νέφωση που επικρατεί στην περιοχή εγκλωβίζει τους αέριους ρύπους της καύσης των υπολειμμάτων των καλλιεργειών και της τύρφης, εντείνοντας έτσι τα αναπνευστικά προβλήματα των κατοίκων της περιοχής και ιδιαίτερα αυτά των ευπαθών ομάδων (παιδιά, ασθενείς, ηλικιωμένοι).

Σχηματική τρισδιάστατη απεικόνιση της Λεκάνης της Δράμας

Προκειμένου λοιπόν να διαφυλαχθεί αυτός ο θησαυρός της φύσης, η παραγωγικότητά του, η υγεία και η ασφάλεια των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής **το Παράρτημά μας έχει να σας προτείνει τα παρακάτω μέτρα τα οποία θα πρέπει να ληφθούν:**

- **Παράταση της Αντιπυρικής περιόδου για τα Τενάγη Φιλιππων τουλάχιστον μέχρι το τέλος του έτους.** Το μέτρο αυτό είναι αναγκαίο λόγω της ιδιαιτερότητας της περιοχής, όπως σας αναλύουμε παραπάνω. Η περιοχή που θα εφαρμοστεί το μέτρο αυτό αφορά τα Τενάγη Φιλιππων σύμφωνα με τη διανομή του 1947.
- **Καθημερινές περιπολίες της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας μέσα στα Τενάγη Φιλιππων,** για αποτροπή αλλά και εντοπισμό των πυρκαγιών, των δραστών τους και καταγραφή των καμένων εκτάσεων. Στη συνέχεια, πέραν της νομικής διαδικασίας που ακολουθεί η

Πυροσβεστική, θα ακολουθείται κι η **διοικητική διαδικασία μέσω του ΟΠΕΚΕΠΕ με την οποία θα επιβάλλονται οι μειώσεις στις επιδοτήσεις σύμφωνα με την νομοθεσία.**

- **Διερεύνηση της δυνατότητας αυστηροποίησης των ποινών για τους δράστες.**
- **Ενεργοποίηση από την Πυροσβεστική Υπηρεσία των ομάδων εθελοντών** με τις οποίες συνεργάζεται για την πυροπροστασία και για την περίπτωση των Τεναγών Φιλιππων.
- **Ενημέρωση με δελτία τύπου, με εκδηλώσεις, με διαφημιστικά σποτ και κοινωνικά μηνύματα** της τοπικής κοινωνίας για την ευαισθητοποίηση της πάνω στο πρόβλημα και για την ύπαρξη όλων αυτών των αποτρεπτικών μέτρων.

Ευελπιστώντας στην άμεση ανταπόκριση σας, σχετικά με την εφαρμογή των παραπάνω μέτρων, παραμένουμε στη διάθεση σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση ή πληροφορία.

Ο Πρόεδρος της Δ.Ε.
του ΓΕΩΤΕ.Ε.
Ανατολικής Μακεδονίας

Ζαφείρης Μυστακίδης